

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια «Ο περί της Έκδοσης Κυβερνητικών Εγγυήσεων προς Πιστωτικά Ιδρύματα για την Παραχώρηση Δανείων σε Επιχειρήσεις και Αυτοτελώς Εργαζομένους και τη Μερική Επιδότηση Επιτοκίων σε Εξυπηρετούμενα Δάνεια Φυσικών Προσώπων, Επιχειρήσεων και Αυτοτελώς Εργαζομένων Νόμος του 2020» και «Ο περί της Λήψης Έκτακτων Μέτρων από Χρηματοοικονομικούς Οργανισμούς και Εποπτικές Αρχές Νόμος του 2020»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούππας

Αβέρωφ Νεοφύτου

Μάριος Μαυρίδης

Ονούφριος Κουλλά

Στέφανος Στεφάνου

Άριστος Δαμιανού

Αντρέας Καυκαλιάς

Μαρίνος Σιζόπουλος

Γιώργος Λιλλήκας

Γιώργος Πεردίκης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Άννα Θεολόγου

Μη μέλη της επιτροπής:

Άντρος Κυπριανού

Γιώργος Λουκαΐδης

Νικόλας Παπαδόπουλος

Λίνος Παπαγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 27 και 28 Μαρτίου 2020 διά τηλεδιασκέψεως.

Στη συζήτηση συμμετείχαν ο Υπουργός Οικονομικών και ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Συμμετείχε επίσης ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών. Τις δύο συνεδρίες διά τηλεδιασκέψεως παρακολούθησε επίσης ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Με τα υπό αναφορά νομοσχέδια προτείνεται η θέσπιση νομοθεσιών, οι οποίες κρίνονται αναγκαίες από την εκτελεστική εξουσία στο πλαίσιο της ανάγκης λήψης μέτρων έκτακτης ανάγκης συνεπεία της ενσκήψασας πανδημίας COVID-19, η οποία πλήττει και τη Δημοκρατία. Μεταξύ των μέτρων που είναι αναγκαίο να ληφθούν περιλαμβάνονται οικονομικής φύσεως μέτρα στήριξης επιχειρήσεων και αυτοτελώς εργαζομένων, αλλά και άλλα μέτρα που αφορούν στην ανακούφιση οφειλετών.

Με το πρώτο νομοσχέδιο σκοπείται η παραχώρηση κυβερνητικών εγγυήσεων συνολικού ποσού ύψους μέχρι δύο δισεκατομμυρίων ευρώ (€2.000.000.000) σε Αδειοδοτημένα Πιστωτικά Ιδρύματα (ΑΠΙ), τα οποία έχουν συσταθεί στη Δημοκρατία και κατέχουν άδεια λειτουργίας από εποπτικές αρχές άλλων κρατών μελών για τα οποία η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ενεργεί ως αρχή κράτους μέλους υποδοχής εξαιρουμένων των υποκαταστημάτων ιδρυμάτων τρίτων χωρών.

Η παραχώρηση των πιο πάνω αναφερόμενων κυβερνητικών εγγυήσεων αποσκοπεί στην-

1. παραχώρηση νέων δανείων σε επιχειρήσεις και σε αυτοτελώς εργαζομένους που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες ως αποτέλεσμα των επιπτώσεων της ενσκήψασας πανδημίας COVID-19 και
 2. επιδότηση μέρους του επιτοκίου εξυπηρετούμενων υφιστάμενων δανείων φυσικών προσώπων, αυτοτελώς εργαζομένων και επιχειρήσεων,
- σύμφωνα με ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το προσωρινό πλαίσιο λήψης μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας κατά τη διάρκεια της περιόδου έξαρσης της πανδημίας του εν λόγω ιού.

Σημειώνεται ότι, οι παραχωρούμενες κυβερνητικές εγγυήσεις αποσκοπούν στην αύξηση της ρευστότητας στην οικονομία κατά ποσό ίσο με το ως άνω αναφερόμενο και δε

θα χρησιμοποιηθούν για την αποπληρωμή υφιστάμενων πιστωτικών διευκολύνσεων, είτε εξυπηρετούμενων είτε μη εξυπηρετούμενων ή κατά την αναδιάρθρωση υφιστάμενων πιστωτικών διευκολύνσεων οποιουδήποτε πιστωτικού ιδρύματος με εξαίρεση, τα τοκοχρεολύσια υφιστάμενων δανείων τα οποία είναι μέρος του υφιστάμενου προγράμματος αποπληρωμής.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι, σύμφωνα με τον προτεινόμενο νόμο, ποσό ύψους μέχρι ενός δισεκατομμυρίου επτακοσίων πενήντα εκατομμυρίων ευρώ (€1.750.000.000.000) θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για την έκδοση νέων δανείων προς επιχειρήσεις και αυτοτελώς εργαζομένους. Έτι περαιτέρω, ποσό ύψους διακόσιων πενήντα εκατομμυρίων ευρώ (€250.000.000) θα παραχωρηθεί για την επιδότηση μέρους του επιτοκίου εξυπηρετούμενων δανείων φυσικών προσώπων, αυτοτελώς εργαζομένων και επιχειρήσεων στη βάση κριτηρίων που θα καθορισθούν με διάταγμα του Υπουργού Οικονομικών.

Οι προνοούμενες κυβερνητικές εγγυήσεις θα παραχωρούνται για περίοδο όχι μικρότερη των τριών μηνών και όχι μεγαλύτερη των έξι ετών και δικαιούχοι των παραχωρούμενων δανείων θα είναι επιχειρήσεις, καθώς και αυτοτελώς εργαζόμενοι που δεν παρουσίαζαν προβλήματα και δεν αντιμετώπιζαν οικονομικές δυσκολίες κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019 και δεν είχαν κατά την κριθείσα ημερομηνία καθυστερήσεις στην καταβολή οποιασδήποτε δόσης υφιστάμενου δανείου πάνω από τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία που προνοείται από υφιστάμενες συμβατικές τους υποχρεώσεις αλλά αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες ως αποτέλεσμα των επιπτώσεων της σχετικής πανδημίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται με το δεύτερο νομοσχέδιο είναι η ανάθεση εξουσιών στο Υπουργικό Συμβούλιο, ώστε να αποφασίζει για τη λήψη προσωρινών

έκτακτων μέτρων από χρηματοοικονομικούς οργανισμούς και αρμόδιες εποπτικές αρχές με τη σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Τράπεζας.

Ειδικότερα, τα έκτακτα μέτρα θα λαμβάνονται με γνώμονα τη διασφάλιση της σταθερότητας και της εύρυθμης λειτουργίας του χρηματοοικονομικού συστήματος, της στήριξης δανειοληπτών που καλύπτονται από τις πρόνοιες του υπό ψήφιση νόμου, την προαγωγή της δημόσιας ωφέλειας και την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.

Ειδικότερα, τα προτεινόμενα μέτρα αναστολής θα καλύπτουν τα ακόλουθα:

1. Την αναστολή της αποπληρωμής δόσεων περιλαμβανομένων και των τόκων για πιστωτικές διευκολύνσεις προς χρηματοοικονομικούς οργανισμούς και για καθορισμένες κατηγορίες δανειοληπτών.
2. Την αναστολή λήψης οποιωνδήποτε μέτρων από τους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του πιο πάνω προτεινόμενου μέτρου.
3. Την αναστολή της υποχρέωσης χρηματοοικονομικών οργανισμών να ετοιμάσουν, υποβάλουν και ανακοινώσουν τις οικονομικές τους καταστάσεις.
4. Την αναστολή όλων των υποχρεώσεων των χρηματοοικονομικών οργανισμών πέραν της υποχρέωσης ετοιμασίας, υποβολής και ανακοίνωσης οικονομικών καταστάσεων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής και συνοδεύουν τα υπό εξέταση νομοσχέδια, η λήψη των πιο πάνω μέτρων κρίνεται απαραίτητη και στοχεύει στον περιορισμό του οικονομικού αντικτύπου στην οικονομία και ιδιαίτερα στον περιορισμό των επιπτώσεων στις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και στους πολίτες, καθώς η μη λήψη άμεσων και αποτελεσματικών μέτρων θα οδηγήσει τους πολίτες και τις επιχειρήσεις που έχουν πληγεί από την έξαρση της πανδημίας COVID-19 σε ακόμα πιο δυσμενή θέση, με κίνδυνο να επηρεαστούν ακόμη περισσότερο και βραχυπρόθεσμα και να πληγεί συνακόλουθα και σε μη αναστρέψιμο βαθμό η οικονομία.

Σημειώνεται ότι, κατά τη συζήτηση εκφράστηκαν από διάφορες κοινοβουλευτικές πλευρές επιφυλάξεις ως προς επιμέρους ζητήματα, αλλά και επί άλλων ουσιαστικών ρυθμίσεων που προτείνονται με τα υπό αναφορά νομοσχέδια.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι ο Υπουργός Οικονομικών απέστειλε στον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετική με το δεύτερο υπό αναφορά νομοσχέδιο επιστολή, ημερομηνίας 28^{ης} Μαρτίου 2020.

Συναφώς και όπως προκύπτει από την εν λόγω επιστολή, ύστερα από τη συζήτηση του δεύτερου νομοσχεδίου στη συνεδρία της επιτροπής που πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεδιάσκεψης στις 27 Μαρτίου 2020, το Υπουργείο Οικονομικών λαμβάνοντας υπόψη τα όσα κατατέθηκαν στη συζήτηση από τα μέλη της επιτροπής, έχει καταλήξει στα ακόλουθα:

1. Δεν τίθεται οποιοδήποτε θέμα διαφοροποίησης των προνοιών του υπό αναφορά νομοσχεδίου, δεδομένου ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις ευρίσκονται εντός των πλαισίων που προβλέπονται στην Ανακοίνωση που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) στις 26 Μαρτίου 2020 και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 19 Μαρτίου 2020, ενώ παράλληλα βρίσκεται σε συμφωνία με άλλες σχετικές Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΤΑ.
2. Η σύνταξη του βασίστηκε στον μέγιστο δυνατό βαθμό ευελιξίας που αφήνεται στη Δημοκρατία βάσει του πιο πάνω πλαισίου και κατευθυντήριων γραμμών.
3. Τοποθετήσεις που έγιναν από διάφορες πλευρές, όπως ο καθορισμός μηδενικών ή μειωμένων επιτοκίων, η διαγραφή ή ο μη υπολογισμός τόκων, ο εκ των προτέρων καθορισμός του τρόπου αποπληρωμής, καθώς και η συμπερίληψη στις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου των μη εξυπηρετούμενων δανείων, αντιβαίνει στις υπό αναφορά κατευθυντήριες γραμμές και δε βρίσκει σύμφωνο το Υπουργείο Οικονομικών. Τέτοιες πρόνοιες θα διασαλεύσουν τη χρηματοοικονομική σταθερότητα ειδικότερα,

εφόσον το πεδίο που καλύπτουν τα προτεινόμενα έκτακτα μέτρα κάλυψης είναι ιδιαίτερα ευρύ.

Επιπροσθέτως, στην ίδια επιστολή τονίζεται ότι με το υπό αναφορά δεύτερο νομοσχέδιο σκοπείται η αναστολή των δόσεων όλων των συνεπών δανειοληπτών, εφόσον αυτοί εκδηλώσουν ενδιαφέρον και απευθυνθούν προς τον αντίστοιχο χρηματοοικονομικό οργανισμό, χωρίς ο εν λόγω οργανισμός να έχει δικαίωμα να μην αποδεχτεί το εν λόγω ενδιαφέρον και να κάνει αποδεκτή την αίτηση, νοουμένου ότι για την αναστολή των δόσεων του δανειολήπτη αυτός πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τον υπό ψήφιση νόμο.

Όπως επίσης σημειώνεται στην ίδια επιστολή, όλα τα προτεινόμενα μέτρα έχουν τύχει διαβούλευσης με το διοικητικό συμβούλιο της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου στις 25 Μαρτίου 2020 ως απαραίτητα έκτακτα μέτρα προς διασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας και ότι με αυτά είναι σύμφωνος και ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Σχετική επιστολή προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2020 απέστειλε επίσης και ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, στην οποία τοποθετείται κατά πανομοιότυπο με τα πιο πάνω αναφερόμενα από τον Υπουργό Οικονομικών, τρόπο. Επιπρόσθετα, ο ίδιος αξιωματούχος διευκρινίζει ότι η ημερομηνία αναφοράς για σκοπούς προσδιορισμού των δανειοληπτών που θα εμπíπτουν στο πλαίσιο των έκτακτων μέτρων (29 Φεβρουαρίου 2020), έχει καθορισθεί ώστε να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα αναστολής θα είναι εντός του πλαισίου που καθορίζει η EAT και ότι θα περιλαμβάνονται δάνεια που συνήφθηκαν εντός του 2020. Συναφώς, αναφέρει ότι οποιαδήποτε παρέκκλιση από το πλαίσιο που καθόρισε η EAT εμπερικλείει σοβαρούς

κινδύνους διασάλευσης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, συνεπώς δε συμφωνεί σε μεταφορά της καθορισθείσας ημερομηνίας αναφοράς σε ημερομηνία προηγούμενη αυτής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των πιο πάνω και έχοντας επιφέρει στα υπό αναφορά νομοσχέδια αριθμό τροποποιήσεων, σύμφωνα με προτάσεις που κατατέθηκαν κατά τη συζήτηση από βουλευτές μέλη της, έχει καταλήξει στις ακόλουθες θέσεις:

1. Όσον αφορά το πρώτο νομοσχέδιο-

- α. Υπέρ της ψήφισης αυτού σε νόμο, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, τάσσονται τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.
- β. Εναντίον της ψήφισης αυτού σε νόμο τάσσεται ο βουλευτής μέλος της επιτροπής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
- γ. Επιφυλάσσονται να τοποθετούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος, οι ακόλουθοι:
 - Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις,
 - ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος
 - το μέλος της βουλευτής της Συμμαχίας Πολιτών,
 - το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης,
 - το μέλος της βουλευτής των Ανεξαρτήτων.

2. Όσον αφορά το δεύτερο νομοσχέδιο-

- α. Υπέρ της ψήφισης αυτού σε νόμο, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, τάσσονται τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.
- β. Εναντίον της ψήφισης αυτού σε νόμο τάσσονται-
- το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ,
 - το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών,
 - το μέλος της επιτροπής βουλευτής της Συμμαχίας Πολιτών,
 - το μέλος της επιτροπής βουλευτής των Ανεξαρτήτων.
- γ. Επιφυλάσσονται να τοποθετούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος, οι ακόλουθοι:
- Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις,
 - ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος,
 - το μέλος της επιτροπής βουλευτής της Αλληλεγγύης.

28 Μαρτίου 2020

ΤΙ/ΓΧ

23.01.061.038-2020-23.01.061.039-2020-ek